

Форма № 09/18

Затверджена рішенням вченої ради ІДГУ
від 30.08.2018 р., протокол № 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З МУЗИЧНОГО ВИКОНАВСТВА

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (014.13 Музичне мистецтво)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: музичне мистецтво

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

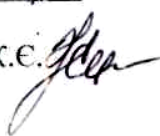
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою музичного та образотворчого мистецтв

протокол № 5 від 16.12.2019р.

Завідувач кафедри доц. Сироткіна Ж.Є. 

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості вищої освіти педагогічного факультету

 Ю.І. Сич

Розробник програми: Банкул Лариса Дмитрівна – доцент кафедри музичного та образотворчого мистецтв

Рецензенти програми: Бухнісва Олена Анатоліївна – доцент кафедри музичного та образотворчого мистецтв

Ізмаїльський державний гуманітарний університет;

Сорока Ольга Вікторівна – доктор пед. наук, професор, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	-	-
Загальна кількість годин: 120	Практичні заняття:	
	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-4	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 3-8	Семінарські заняття:	
	-	-
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 3 - самостійна робота: 5	Консультації:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Індивідуальні заняття:	
	12	4
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	108	116

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є практична підготовка здобувачів вищої освіти до музичної виконавської діяльності.

Метою курсу є формування виконавської компетентності майбутніх учителів музики.

Передумови для вивчення дисципліни – наявність компетентностей з дисциплін: «Теорія музики та сольфеджіо», «Основний музичний інструмент».

Міждисциплінарні зв'язки: «Методика навчання музичного мистецтва»; «Історія зарубіжного та українського музичного мистецтва»; «Практикум з шкільного репертуару».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для вибіркового навчальних дисциплін

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

- музичних творів різних жанрів, форм, стилів;
- фактурних особливостей класичного романсу, українських вокальних творів;
- специфіки читання з аркуша сольних та ансамблевих творів.

2. Уміння:

- читати ноти з аркуша та транспонувати;
- підбирати на слух музичний супровід;
- ускладнювати та спрощувати фактуру акомпанементу;
- імпровізувати.

3. Комунікація:

- дотримуватися мовних норм у спілкуванні;
- послуговуватися фаховою термінологією;
- впливати на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів;
- сприймати, відтворювати, редагувати тексти наукового стилю;

— послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками), іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

4. *Автономність та відповідальність*: дисципліна має автономність, необхідність відповідально ставитися до предмету «Практикум з музичного виконавства».

У процесі вивчення курсу студент формує такі освітні і професійні *компетенції*:

- інструментально-виконавська (вільне володіння музичним інструментом та здатність використовувати його у навчальній і концертно-виконавській діяльності; володіння навичками читання нот з аркуша;
- самоосвітня (здатність до самостійної пізнавальної діяльності; самореалізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізації у фаховій діяльності).

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Формування виконавських навичок під час роботи над музичними творами різних жанрів, форм, стилів	4	-	-	-	-	4	36	1	-	-	-	-	1	38
2.	Закріплення виконавських умінь і навичок	4	-	-	-	-	4	34	1	-	-	-	-	1	36
3.	Удосконалення виконавських умінь, необхідних для кваліфікованої роботи майбутніх учителів музичного мистецтва	4	-	-	-	-	4	34	2	-	-	-	-	2	38
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:		12	-	-	-	-	12	108	4	-	-	-	-	4	116

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Формування виконавських навичок під час роботи над музичними творами різних жанрів, форм, стилів

Розвиток піаністичних навичок, слухового контролю, використання педалізації з урахуванням характеру, жанру та особливостей музичних творів.

Засвоєння професійних навичок акомпанементу, ознайомлення з фактурними особливостями класичного романсу, українських вокальних творів, особливостями акомпанементу дитячої пісні, специфіка читання з аркуша сольних та ансамблевих творів.

Тема 2. Закріплення виконавських умінь і навичок

Розвиток виконавських здібностей. Оволодіння навичками ансамблевої гри: вміння слухати свого партнера; узгоджувати з ним виконання твору в єдиному темпі, вміння швидко орієнтуватися в нотному тексті. Відчуття динамічної, ритмічної та художньої цілісності твору. Вміння виділяти головне і другорядне.

У процесі вивчення музичного твору шкільного репертуару – вирішувати завдання загальної організації студентів, розвиток їх самостійності та ініціативності, пропонуванням нескладних творів для самостійного вивчення.

Виховувати виконавські навички, домагаючись продуманого та яскравого виконання ансамблевого твору. Вивчення дитячого репертуару передбачає опанування сучасних стилів на основі вивчення та осмислення різноманіття ритмічних схем та формул танцювальної музики.

Тема 3. Удосконалення виконавських умінь, необхідних для кваліфікованої роботи майбутніх учителів музичного мистецтва

Удосконалення техніки читання нот з аркуша зі складним ритмом, модуляцією. Транспонування шкільних пісень на 0,5 та 1 тон вгору і вниз. Імпровізація на задану тему зміненням ритмічної основи, фактури.

Особливості звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм. Закріплення навичок виконання пісні під власний супровід. Спрощення та ускладнення фактури акомпанементу, читання з аркуша більш складних за фактурою творів. Гармонізація мелодії з використанням елементів імпровізації, з'єднання одночасно мелодії та акомпанементу.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Підготовка до проміжного контролю	4 (4)	модульна контрольна робота
2.	Вдосконалення професійних навичок акомпанементу, ознайомлення з фактурними особливостями акомпанементу дитячої пісні	34 (36)	Виконання творів на музичному інструменті
3.	Вдосконалення навичок ансамблевої гри	34 (38)	Виконання творів на музичному інструменті
4.	Транспонування шкільних пісень на 0,5 та 1 тон	36 (38)	Виконання творів на музичному інструменті
Разом		108 (116)	

Перелік творів для читання з аркушу та транспонування:

1. Читання з аркуша та транспорт. Українські народні пісні для дітей. Упор. Зеленецька, К, 2006 р.

2. Кос-Анатольський А. вір. Франка І. Ой, ти дівчино з горіха зерня. Читання з аркуша та транспорт.
3. Заремба В. вір. Петренка М. Дивлюсь я на небо. Читання з аркуша та транспорт.
4. Читання з аркуша та транспорт.

Твори для удосконалення навичок акомпанементу:

1. Данькевич К. Монолог Богдана з опери «Богдан Хмельницький».
2. Брамс Й. Угорський танець №1.
3. Читання з аркуша та транспорт. Пісні для учнів загальноосвітньої школи.
4. Рахманінов С. вір. Галіної Г. Как мне больно.
5. Лисенко М. Пісня Наталки з опери «Наталка Полтавка».
6. Глюк Х.В. Арія Орфея з опери «Орфей та Евридика».
7. Щуровський Ю. Місячне сяйво (для 2-х фортепіано).
8. Вівальді А. Концерт для скрипки і фортепіано ля мінор.
9. Чайковський П. вір. Ратгауза Д. Снова, как прежде один.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1 *Форми поточного контролю: індивідуальні заняття, індивідуальні завдання*

6.2 *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота*

6.3 *Форми підсумкового контролю: залік*

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Основними засобами діагностики результатів навчання є:

- індивідуальна бесіда, опитування;
- контрольне заняття-концерт;
- виконання вивчених творів;
- модульна контрольна робота та ін.

Модульна контрольна робота проводиться у формі контрольного прослуховування, на якому студент демонструє: виконання 2-х різностильових творів (фортепіанний ансамбль або дует – фортепіано), другий – вокально-інструментальний ансамбль (арії, романси та пісні у супроводі фортепіано); читання незнайомого твору з аркуша та транспонування.

Приклад модульної контрольної роботи:

1. Виконання Щуровський Ю. Місячне сяйво ;
2. Виконання Рахманінов С. вір. Галіної Г. Как мне больно.
3. Кос-Анатольський А. вір. Франка І. Ой, ти дівчино з горіха зерня. Читання з аркуша та транспорт.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії підсумкового оцінювання знань студентів

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2 Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним

	матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.
--	---

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Вдосконалення професійних навичок акомпанементу, ознайомлення з фактурними особливостями акомпанементу дитячої пісні	5
Вдосконалення навичок ансамблевої гри	5
Транспонування шкільних пісень на 0,5 та 1 тон	5

Критеріями оцінювання навичок акомпанементу, ознайомлення з фактурними особливостями акомпанементу дитячої пісні є: безпомилкове виконання інструментального акомпанементу, акомпанементу дитячих пісень.

Критеріями оцінювання навичок ансамблевої гри є: вміння слухати свого партнера, узгоджувати з ним виконання твору в єдиному темпі, вміння швидко орієнтуватися в нотному тексті. Відчувати динамічну, ритмічну та художню цільність твору, вміти чути головне і другорядне.

Критеріями оцінювання транспонування шкільних пісень на 0,5 та 1 тон вверх і вниз є: спрощення фактури акомпанементу, або ускладнення. Імпровізація на задану тему, змінюючи ритмічну основу, фактуру. Закріплення виконавських навичок, знання особливостей звуковибудування в різних творах.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Практичне завдання	10 балів
Практичне завдання	10 балів
Практичне завдання	10 балів
Усього	30 балів

Критеріями оцінювання модульної контрольної роботи :

- безпомилкове виконання фортепіанного ансамблю або дуету фортепіано;
- вокально-інструментального ансамблю арії, романсу та пісні у супроводі фортепіано;
- читання незнайомого твору з аркуша та транспонування.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Фортепіано, відеозаписи провідних виконавців, технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), веб- сервіс Google Classroom.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1 Основні джерела:

1. Гаркуша Л.І. Формування інструментальновиконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. І. Гаркуша, О. С. Економова. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 84 с.
2. Гаркуша Л. І. Формування професійних навичок і вмінь студентів на заняттях з основного музичного інструмента (фортепіано) : навч.-метод. посіб. для студ. вищ.

- навч. закл. / Л.І. Гаркуша, О.С. Економова. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. – 100 с.
3. Концертмейстерський клас і ансамбль: програма для музично-педагогічних факультетів та факультетів підготовки вчителів початкових класів і музики педагогічних інститутів / укл. А.Г. Болгарський, М. А. Моїсеєва – К. : УДПУ, 1997. – 23 с.
 4. Куришев Є. В. Музичний архів Бориса Грінченка / Є. В. Куришев. – 2-е вид., доп. – К.: Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 104с.
 5. Куришев Є. В. Поезія Бориса Грінченка у творчості українських композиторів та виконавців: навч.- репертуарний посіб. для студ. ВНЗ / Є. В. Куришев. – К. : Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2013. – 208 с.

10.2 Допоміжні джерела:

1. Аспекты подготовки пианиста в музыкальном вузе: Сб.тр. – Вып.141, РАМ им. Гнесиных. – М., 2000. – 126 с.
2. Архимович Б. О. Науково-методичні засади викладання курсу «Фортепіанний ансамбль» / Архимович Б. О., Титович В. І. // Збірник наукових праць, вип. 2. НПУ 2001р.
3. Василець В. В. Фортепіанний ансамбль в російській та українській музичній культурі ХІХ-ХХст. / В. В. Василець // Розвиток інноваційних процесів у навчально-виховних закладах. –Ч.І. Мистецтвознавство: Зб. наук. праць. 2003. – С. 51–57.
4. Возная И. Аккомпанемент / Возная И., Геталова О. – СПб. : Композитор, 2009.
5. Кубанцева Е. И. Концертмейстерський клас: Учебное пособие для студентов / Е. И. Кубанцева. – М. : Академия, 2002. – 192 с.
6. Кубанцева Е. И. Методика роботи над фортепіанною партиєю пианіста-концертмейстера / Е. Кубанцева // Музыка в школе. – 2001. – №4 – С. 52–55.